

DOI: <https://doi.org/10.33731/32019.173809>

ТИПОВІ ЛІЦЕНЗІЙНІ ДОГОВОРИ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

Алла Смородина,

*аспірант відділу проблем цивільного, трудового
і підприємницького права Інституту держави
і права імені В. М. Корецького Національної
академії наук України*

ORCID ID: 0000-0003-1806-7222

У статті проаналізовано питання нормативно-правового регулювання типових ліцензійних договорів відповідно до чинного законодавства України та хронологію становлення і розвитку відповідного радянського законодавства, зокрема про типові договори у авторському праві (видавничі договори). Досліджено питання фактичної реалізації п. 1 ст. 1111 Цивільного кодексу України про затвердження типових ліцензійних договорів.

Ключові слова: ліцензійний договір, авторський договір, типовий договір, розпорядження правами інтелектуальної власності, цивільне законодавство

Вступ. Чинне законодавство України наділяє правом уповноважені відомства та (або) творчі спілки затверджувати типові ліцензійні договори. Оскільки це положення закону стосується всіх об'єктів права інтелектуальної власності, важливо з'ясувати, як на практиці реалізується ця норма, щодо яких об'єктів права інтелектуальної власності вона діє та який історичний шлях стоїть за нею.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання історико-правового становлення та розвитку цивільних відносин, зокрема відносин щодо розпорядження правами інтелектуальної власності, досліджували представники різних галузей юридичної науки як за радянських часів (Б. С. Антімонов, Е. П. Гаврилов, В. А. Дозорцов, В. І. Серебровський, К. А. Флейшиц та інші), так і сучасної України

(О. В. Дзера, В. В. Дроб'язко, В. А. Іващенко, А. О. Кодинець, Є. О. Харитонов та інші). Питання договірної розпорядження правами інтелектуальної власності досліджували В. С. Дмитришин, О. В. Жилінкова та інші. Тому не можна стверджувати, що це питання науковці оминули своєю увагою. Однак наше дослідження сфокусоване на вивченні фактичної реалізації положення про затвердження типових ліцензійних договорів уповноваженими відомствами або творчими спілками. З цією метою нами вивчена історія становлення та розвитку відповідного радянського законодавства щодо типових договорів у авторському праві. Це питання досліджено у хронологічному порядку.

Метою цієї статті є здійснення правового аналізу положень законодавства України та їх фактичної реалізації, а також загального історичного

екскурсу в розвиток та становлення питання правового регулювання вимоги про наявність і затвердження типових договорів на розпорядження правами інтелектуальної власності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Пункт 1 статті 1111 Цивільного кодексу України (далі — ЦК України) [1] визначає право уповноважених відомств або творчих спілок затверджувати типові ліцензійні договори. ЦК України визнав ліцензійний договір як універсальну конструкцію, що застосовується до всіх об'єктів права інтелектуальної власності, який дає право переліченим у законі суб'єктам розробити договори на розпорядження правами інтелектуальної власності щодо будь-яких таких об'єктів.

Вказане положення ЦК України наділяє повноваженнями на затвердження типових ліцензійних договорів двох суб'єктів: уповноважені відомства або творчі спілки. Виявляється, що зазначенням «або» законодавець визнає, що для певних об'єктів права інтелектуальної власності типовий договір має затвердити один із перелічених суб'єктів, однак прямо не встановлює, хто саме та як відбувається делегування таких повноважень.

Щодо першої категорії — уповноважені відомства — вважаємо використання дефініції «відомства» застарілим і таким, що не відповідає сучасній класифікації органів державної влади. Хоча під «відомством» слід розуміти саме установи виконавчої влади, Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» [2] не містить таких структур. Так, центральні і місцеві органи виконавчої влади — це міністерства, служби, агентства, інспекції, центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) зі спеціальним статусом та інші ЦОВВ і місцеві органи влади.

Із 2017 року функції з реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Так, у відкритому доступі на сайті цього

органу [3] розміщені зразки примірних договорів у сфері авторського права і суміжних прав. Зазначається, що вони розроблені з метою забезпечення єдиних підходів до врегулювання договірних відносин у сфері авторського права і суміжних прав. Привертає увагу те, що це «зразки», однак у ст. 1111 ЦК України йдеться про типові договори. Окрім того, прямо зазначено, що ці зразки мають рекомендаційний характер.

Зазначимо, що одночасно у п. 4 ст. 33 Закону України «Про авторське право і суміжні права» [4] встановлено, що відповідні відомства і творчі спілки можуть розробляти примірні авторські договори (зразки авторських договорів).

Виникає питання щодо правової природи типового договору та типових умов договору.

Як зазначає О. В. Дзера, оскільки ліцензійний договір може містити умови, не передбачені типовим договором, то має йтися не про типові, а про примірні або зразкові договори, які на відміну від типових мають рекомендаційний для учасників цивільного обігу характер, слугуючи певним зразком для них [5]. Проте така думка видається досить спірною, оскільки можливість доповнювати положення типового договору не означає наявність права не дотримуватися його вимог. Ураховуючи викладене про значення однотипних різновидів ліцензійного договору в межах існування його як виду, вважаємо, що дотримання положень відповідного типового договору при укладенні ліцензійного договору певного виду є обов'язковим для сторін.

Дослідник Є. О. Харитонов вважає, що типові договори покликані спростити процес укладення конкретних договорів через використання однотипних договірних форм. Типові договори є різновидом нормативних актів. Типові договори можуть мати два види умов, які: 1) встановлюють права та обов'язки сторін; 2) визначають інші умови, що можуть бути визначені сторонами у договорі на свій розсуд [6, 367–368].

Тобто, типовий договір — це договір, який затверджений відповідним рішенням компетентного органу, оприлюднений та є обов'язковим для застосування. На сьогодні типовий ліцензійний договір не затверджений.

Зазначимо, що ст. 630 ЦК України передбачає випадки ухвалення та оприлюднення типових умов договорів. У цілому, типові умови договору розцінюються як взірцеві, що забезпечують однакове оформлення таких договорів-них відносин.

Варто звернути увагу на положення п. 2 ст. 1111 ЦК України, яке встановлює, що ліцензійний договір може містити умови, не передбачені типовим ліцензійним договором. Вважаємо, що це відсилка до положення ст. 1109 ЦК України про ліцензійні договори. Попри те, заслуговує уваги наступний текст п. 2 ст. 1111 ЦК України: умови ліцензійного договору, укладеного з творцем об'єкта права інтелектуальної власності, що погіршують його становище порівняно зі становищем, передбаченим законом або типовим договором, є нікчемними і замінюються умовами, встановленими типовим договором або законом. Тобто, можна сказати, що законодавець визнає типовий ліцензійний договір за взірцевий, який повинен містити всі істотні умови, визначені для такого договору.

Розглядаючи питання права творчих спілок, звернемося до положень Закону України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки», ст. 3 якого серед основних напрямів діяльності творчої спілки встановлює турботу про правовий, соціальний і професійний захист членів творчої спілки [7]. Іншого обов'язку щодо правової підтримки творчої спілки своїх членів закон не містить, тому можна зробити висновок, що це питання повинно більш детально регулюватися статутом або внутрішніми документами кожної творчої спілки.

Для того щоб з'ясувати, як реалізується ця норма творчими спілками,

нами було направлено листи на адреси, зазначені у Реєстрі творчих спілок, що опубліковані на сайті Міністерства юстиції України [8], 22 спілкам із запитанням, чи ухвалено ними типовий ліцензійний договір для використання їх членами та чи запитують останні такий договір у керівних органах спілки. У відповідь надійшло 6 листів, у кожному повідомлялося про те, що такий типовий договір не було ухвалено і від членів спілки таких запитів не надходило.

Таким чином, вважаємо за доцільне дослідити, звідки чинне законодавство України успадкувало положення щодо типових договорів.

Так, у першому радянському законі з авторського права «Про основи авторського права», що затверджений Постановою Центрального Виконавчого Комітету та Ради Народних Комісарів СРСР 30 січня 1925 року, визнається, що авторське право може бути відчужене за видавничим договором або іншим законним способом, однак на законодавчому рівні не визнається необхідність затвердження типової форми договору [9]. Більше того, окрім вимоги щодо письмової форми та єдиного обов'язкового елементу договору — «характеру використання авторського права» — інші вимоги не встановлюються. У постанові «Про основи авторського права» від 16 травня 1928 року (п. 19) вже було передбачено, що законодавством союзних республік затверджуються норми, що регулюють видавничі договори на літературний твір, на музичний твір та договори на уступку прав на публічне виконання творів, зокрема «обов'язковий зміст договору», мінімальний гонорар тощо [10]. Постанова від 8 жовтня 1928 року (п. 26) вже прямо встановлює, що типовий (нормальний) видавничий договір на літературний твір затверджується Народним Комісаріатом Освіти, та зазначає, що видавничий договір може містити інші умови, ніж типовий, однак якщо він погіршує положення авторів, то не

має сили і застосовуються положення типового договору [11].

Однак згідно з доктриною того часу, такі договори структурувались як «уступка прав» на певний термін, що відрізняються від сучасного її розуміння як «дозвіл». У цілому, вважається, що у сфері авторського права протягом тривалого часу основним договором щодо розпорядження майновими правами на літературні та художні твори був видавничий договір [12, 131]. Тим не менш, під час так званої першої кодифікації, у ЦК УРСР, який набрав чинності 1 лютого 1923 року, не містилося положень з авторського права. У 1947 році, коли був підготовлений черговий проект ЦК СРСР, який мав замінити діючий кодекс та, відповідно, виступити основою для внесення змін у республіканські цивільні кодекси, включно з ЦК УРСР 1923 року, він уже містив положення «Авторське право. Видавничий, постановочний, сценарний договори» (статті 571–613), які регулювали авторські правовідносини. Так, згідно зі ст. 589, «автор має право передати видавництву, видовищній установі або іншій організації окремі правомочності, які впливають із авторського права. Така передача здійснюється на підставі видавничого, постановочного, сценарного або іншого договору» [13, 142]. Стаття 591 цього проекту встановлює, що видавничий, постановочний або сценарний договори укладаються на основі типових договорів, які затверджуються постановою Ради Міністрів СРСР.

8 грудня 1961 року було ухвалено Закон СРСР «Про затвердження Основ цивільного законодавства Союзу РСР та союзних республік» [14], який набрав чинності 1 травня 1962 року. Серед іншого, ст. 101 передбачала наявність типових договорів. Було встановлено, що типові договори про використання твору (видавничий, постановочний, кіносценарний та інші авторські договори) затверджуються в порядку, встановленому законодавством Союзу РСР та союзних

республік. Ці положення знайшли своє подальше відображення у ст. 503 ЦК УРСР, що набрав чинності 1 січня 1964 року, яка встановлювала, що авторські договори укладаються відповідно до типових договорів [15]. Типові авторські договори затверджуються Радою Міністрів Української РСР або за її дорученням відповідними відомствами і творчими спілками.

Законодавством того часу надавалося великого значення таким типовим договорам. Так, у коментарі до ст. 503 ЦК УРСР пояснювалося, що під час укладення авторських договорів можливі окремі відступи від типових договорів [16, 483]. Дозволяється укладати авторський договір з іншим порядком викладення його умов, однак не дозволяється відступати від змісту типового договору і погіршувати становище автора. Не допускається включення в договір таких умов, які суперечать інтересам держави. Ці умови визнаються недійсними. Недійсність певної умови договору не веде до анулювання договору в цілому, вона замінюється відповідним правилом закону чи типового договору. Ця стаття також містила виключення щодо ієрархії повноважень між СРСР та УРСР, а саме, коли до відома СРСР було віднесено затвердження таких договорів.

На всесоюзному рівні було ухвалено та затверджено наказом Комітету по пресі при Раді Міністрів СРСР від 10 квітня 1967 року Типовий видавничий договір на твори політичної, наукової, виробничо-технічної, учбової та іншої літератури (крім літературно-художніх творів). Цим же наказом затверджено Типовий видавничий договір на літературно-художні твори. Міністерством культури СРСР було затверджено Типовий видавничий договір на твори образотворчого мистецтва (від 20 липня 1963 року), Типовий постановочний договір на неопублікований драматичний твір (від 24 березня 1956 року), Типовий сценарний договір для художніх фільмів (від 22 лютого 1956 року), Типовий дого-

вір для літературних сценаріїв по науково-популярних та учбових картинах (від 20 березня 1962 року). Міністерством кінематографії СРСР було затверджено Типовий договір для літературних сценаріїв по документальних і видових картинах та Типовий договір з композитором на написання оригінальної музики до кінокартини. У ситуації, коли для певного виду використання твору ще не було затверджено типовий договір, організаціям дозволялося використовувати власні формуляри, наприклад, така практика існувала для видання музичних творів [16, 484].

У цьому аспекті доречно згадати про особливий статус управління охорони авторських прав, які створювалися у складі творчих спілок СРСР (наприклад, у складі Спілки письменників СРСР, кооперативному об'єднанні «Всехудожник» (Спілка художників СРСР). Згідно з чинним законодавством про винагороду за публічне виконання, використання літературного чи музичного твору у записі, використання твору декоративно-прикладного мистецтва у промисловості, автор не мав можливості отримувати винагороду самостійно, а виключно через такі управління як член відповідної спілки [17, 224, 226]. Ці ж управління здійснювали контроль і нагляд за законністю укладених авторських договорів [17, 232].

У зв'язку з приєднанням СРСР до Всесвітньої конвенції про авторське право у 1973 році, до цивільних кодексів були внесені зміни. Відповідно до Указу Президії Верховної Ради СРСР від 21 лютого 1973 року «Про внесення змін і доповнень до Основ цивільного законодавства Союзу РСР і союзних республік» до ЦК Української РСР були внесені зміни та доповнення, зокрема, встановлено новий тип договорів — ліцензійні [18]. Так, ст. 500 ЦК УРСР була змінена та встановлювала два типи авторських договорів — авторський договір про передачу твору для використання та авторський ліцензійний договір. Внесеними змінами на-

дано більшу свободу договорів, зі ст. 503 було виключено положення «Авторські договори укладаються відповідно до типових договорів», яке з 1963 року мало імперативний характер.

Ухваленим новим Законом України «Про авторське право і суміжні права» у 1993 році, у п. 3 ст. 29, яка регулювала договори на право використання творів, передбачалося право відповідними відомствами разом із творчими спілками складати примірні авторські договори [4]. Пункт 4 визначав, що авторський договір може містити умови, не передбачені примірним договором. Умови договору, що погіршують становище автора (його правонаступника) порівняно зі становищем, встановленим чинним законодавством, є недійсними.

На сьогодні законодавство України розвивається, останні суттєві зміни у законодавство були внесені ухваленням Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав», який набрав чинності 22 липня 2018 року [19]. Пунктом 4 статті 10 цього закону визначено право та, відповідно, як його реалізація, обов'язок організації колективного управління оприлюднювати на веб-сайті та підтримувати в актуальному стані типові договори і проекти попередніх тарифів, затверджені організацією колективного управління. Ця норма почала виконуватися.

Було б неправильно розглядати питання типового ліцензійного договору лише з точки зору авторського права. Відтак загальний аналіз нормативно-правових актів радянських часів з промислової власності та торговельних марок свідчить, що таких типових договорів не було затверджено. Нами було спрямовано пошук на з'ясування наявності типових договорів для видачі примусової ліцензії (наприклад, якщо на винахід було видано патент, а не авторське свідоцтво, та винахід має особливе значення для радянської держави), однак відповідні нормативно-пра-

вові акти не регулюють це питання. На підставі проведеного аналізу не варто категорично стверджувати про відсутність типових договорів. Можна припустити, що вони не передбачені на рівні нормативно-правових актів, однак, можливо, затверджувалися на рівні їх виконавців.

Висновок. Таким чином, можемо стверджувати, що наразі немає тієї необхідності у затвердженні типового ліцензійного договору, яка мала місце в радянські часи, коли недодержання положень типового договору призводило до недійсності.

За радянських часів типовий договір укладався у сфері авторського

права. Логічним було встановлення типової форми й обов'язку державної реєстрації, та коли державна реєстрація перестала бути обов'язковою та відповідно до задекларованого принципу свободи договору, з практичного боку залишилися лише примірні договори, які мають рекомендаційний характер. Тобто, положення ч. 1 ст. 1111 ЦК України щодо затвердження уповноваженими відомствами або творчими спілками типових ліцензійних договорів втратило актуальність. ♦

Список використаних джерел / List of references

1. Цивільний кодекс України : Кодекс. Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. XII (в редакції від 12.07.2018 р.). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 21.05.2019).
2. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI (в редакції від 23.11.2018 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#n399> (дата звернення: 21.05.2019).
3. Зразки договорів у сфері авторського права і суміжних прав. Сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України. URL: <http://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=b0200e25-efe4-4e97-97d6-1311db749de3&title=ZrazkiPrimirnikhDogovorivUSferiAvtorskogoPravaISumizhnikhPrav> (дата звернення: 21.05.2019).
4. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII (в редакції від 23.12.1993 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/ed19931223> (дата звернення: 21.05.2019).
5. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України у 2 т. / за відповід. ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. Київ : Юрінком Інтер, 2005. Т. 1. 832 с.
6. Цивільний кодекс України : Науковий-практичний коментар / за заг. ред. Є. О. Харитоновна, О. І. Харитонової, Н. Ю. Голубевої. Київ : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 740 с.
7. Про професійних творчих працівників та творчі спілки: Закон України від 07.10.1997 р. № 554/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 21.05.2019).
8. Міністерство юстиції України. Реєстр творчих спілок (інформація станом на 19.06.2012 р.). URL: <https://archive.is/20120805081839/www.minjust.gov.ua/0/18503#selection-513.21-513.36> (дата звернення 21.05.2019).
9. Об основах авторского права : Постановление ЦИК и СНК СССР от 30.01.1925 г. URL: <http://libertarium.ru/ap-1925> (дата звернення 21.05.2019).

10. Про основи авторського права : Постановление ЦИК и СНК СССР от 16.05.1928 г. URL: <http://museumreforms.ru/node/13947> (дата звернення 21.05.2019).
 11. Об авторском праве : Постановление ЦИК и СНК СССР от 08.10.1928 г. URL: <http://pravo.levonevsky.org/baza/soviet/sss6644.htm> (дата звернення 21.05.2019).
 12. Кодинець А. О. Формування та розвиток договірної регулювання у сфері інтелектуальної діяльності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2015. Випуск 31. Т. 1. С. 130–134.
 13. Проект Гражданского кодекса Союза ССР, подготовленный Комиссией по составлению проектов Гражданского и Гражданского процессуального кодексов СССР. Москва. 1947. 36 с.
 14. Основы гражданского законодательства Союза ССР и союзных республик: Закон Союза Советских Социалистических Республик от 08.12.1961 г. Москва: Юридическая литература. 1964 г. 120 с. (дата звернення 21.05.2019).
 15. Цивільний кодекс Української РСР : Закон Української РСР від 18.07.1963 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1540-06/ed19991030> (дата звернення: 21.05.2019).
 16. Цивільний кодекс Української РСР. Науково-практичний коментарій / за ред. голови Верховного Суду Української РСР Якименка О. Н. та докторів юридичних наук, професорів Бару М. Й. та Гордон М. В. Київ : Видавництво політичної літератури України, 1971.
 17. Творческие союзы в СССР (организационно-правовые вопросы) Юридическая литература. Коллектив авторов; руководитель авторского коллектива Ямпольская Ц. А. Москва. 1970. 287 с.
 18. Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 13.09.1974 р. № 3052-VIII. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/P743050.html (дата звернення: 21.05.2019).
 19. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав : Закон України від 15.05.2018 р. № 2415-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#n552> (дата звернення: 21.05.2019).
-
1. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy : Kodeks. Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 r. № 435-IV. XII (v redaktsii vid 12.07.2018 r.). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (data zvernennia: 21.05.2019).
 2. Pro tsentralni orhany vykonavchoi vlady : Zakon Ukrainy vid 17.03.2011 r. № 3166-VI (v redaktsii vid 23.11.2018 r). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#n399> (data zvernennia: 21.05.2019).
 3. Zrazky dohovoriv u sferi avtorskoho prava i sumizhnykh prav. Sait Ministerstva ekonomichnoho rozvytku ta torhivli Ukrainy. URL: <http://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=b0200e25-efe4-4e97-97d6-1311db749de3&title=ZrazkiPrimirnykhDogovorivUSferiAvtorskogoPravaISumizhnykhPrav> (data zvernennia: 21.05.2019).
 4. Pro avtorske pravo i sumizhni prava : Zakon Ukrainy vid 23.12.1993 r. № 3792-XII (v redaktsii vid 23.12.1993 r.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/ed19931223> (data zvernennia: 21.05.2019).
 5. Naukovo-praktychnyi komentar Tsyvilnoho kodeksu Ukrainy u 2 t. / za vidpovid. red. O. V. Dzery, N. S. Kuznietsovoi, V. V. Lutsia. Kyiv : Yurinkom Inter, 2005. T. 1. 832 s.
 6. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy : Naukovyi-praktychnyi komentar / za zah. red. Ye. O. Kharytonova, O. I. Kharytonovoi, N. Yu. Holubievoi. Kyiv : Vseukrainska asotsiatsiia vydavtsiv «Pravova yednist», 2008. 740 s.

7. *Pro profesiinykh tvorchykh pratsivnykiv ta tvorchi spilky : Zakon Ukrainy vid 07.10.1997 r. №554/97-VR.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554/97-%D0%B2%D1%80> (data zvernennia: 21.05.2019).
8. *Ministerstvo yustytysii Ukrainy. Reiestr tvorchykh spilok (informatsiia stanom na 19.06.2012 r.).* URL: <https://archive.is/20120805081839/www.minjust.gov.ua/0/18503#selection-513.21-513.36> (data zvernennia 21.05.2019).
9. *Ob osnovakh avtorskoho prava : Postanovlenye TsYK y SNK SSSR ot 30.01.1925 h.* URL: <http://libertarium.ru/ap-1925> (data zvernennia 21.05.2019).
10. *Pro osnovy avtorskoho prava : Postanovlenye TsYK y SNK SSSR ot 16.05.1928 h.* URL: <http://museumreforms.ru/node/13947> (data zvernennia 21.05.2019).
11. *Ob avtorskom prave : Postanovlenye TsYK y SNK SSSR ot 08.10.1928 h.* URL: <http://pravo.levonevsky.org/baza/soviet/sss6644.htm> (data zvernennia 21.05.2019).
12. *Kodynets A. O. Formuvannia ta rozvytok dohovirnoho rehuliuвання u sferi intelektualnoi diialnosti. Naukovi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii «Pravo». 2015. Vypusk 31. T. 1. S. 130–134.*
13. *Proekt Hrazhdanskoho kodeksa Soiuza SSR, podhotovlennyi Komysseyi po sostavleniiu proektov Hrazhdanskoho y Hrazhdanskoho protsessualnoho kodeksov SSSR. Moskva. 1947. 36 s.*
14. *Osnovy hrazhdanskoho zakonodatelstva Soiuza SSR y soiuznykh respublik : Zakon Soiuza Sovetskykh Sotsyalytycheskykh Respublyk ot 08.12.1961 h. Moskva : Yurydycheskaia lyteratura. 1964 h. 120 s. (data zvernennia 21.05.2019).*
15. *Tsyvilnyi kodeks Ukrainskoi RSR : Zakon Ukrainskoi RSR vid 18.07.1963 r.* URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1540-06/ed19991030> (data zvernennia: 21.05.2019).
16. *Tsyvilnyi kodeks Ukrainskoi RSR. Naukovo-praktychnyi komentarii / za red. holovy Verkhovnoho Sudu Ukrainskoi RSR Yakymenka O. N. ta doktoriv yurydychnykh nauk, profesoriv Baru M. Y. ta Hordon M. V. Kyiv : Vydavnytstvo politychnoi literatury Ukrainy, 1971.*
17. *Tvorcheskiye soiuzy v SSSR (orhanyzatsyonno-pravovyye voprosy) Yurydycheskaia lyteratura. Kollektiv avtorov; rukovodytel avtorskoho kollektiva Yampolskaia Ts. A. Moskva. 1970. 287 s.*
18. *Ukaz Prezydii Verkhovnoi Rady Ukrainskoi RSR vid 13.09.1974 r. № 3052-VIII.* URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/P743050.html (data zvernennia: 21.05.2019).
19. *Pro efektyvne upravlinnia mainovymy pravamy pravoulasnykiv u sferi avtorskoho prava i (abo) sumizhnykh prav : Zakon Ukrainy vid 15.05.2018 r. № 2415-VIII.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#n552> (data zvernennia: 21.05.2019).

Надійшла до редакції 24.05.2019 року

Смородина А. Типовые лицензионные договоры согласно законодательства Украины: история и современность. В статье проанализирован вопрос нормативно-правового регулирования типовых лицензионных договоров в соответствии с действующим законодательством Украины и хронология становления и развития соответствующего советского законодательства, в частности, о типовых договорах в авторском праве (издательские договоры). Исследован вопрос фактической реализации п. 1 ст. 1111 Гражданского кодекса Украины об утверждении типовых лицензионных договоров.

Ключевые слова: лицензионный договор, авторский договор, типовой договор, распоряжение правами интеллектуальной собственности, гражданское законодательство

Smorodyna A. Model License Agreements under Ukrainian Legislation: the Past and the Present. The article analyses the actual implementation of the clause 1 of Article 1111 of the Civil Code of Ukraine on the approval of model license agreements by authorized agencies or creative unions. It describes the legal status of listed subjects and examines their actual realization of mentioned powers. It turns out that the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine has approved the samples of the contracts in the field of copyright and related rights, which have recommendatory nature. Creative unions do not approve the respective model contracts. The author turned to the history of the establishment and development of relevant Soviet legislation on the model contracts in copyright law. This issue has been investigated in chronological order. It studies the relevant provisions of Soviet legislation regarding the model publishing agreements (since 1925) as well as the change and transformation of these provisions. It was discovered the dependence of these provisions with the obligatory state registration of contracts and implementation of the principle on freedom of the contract. In conclusion, author states that the mentioned law has lost its relevance and should be deleted herein.

Key words: licensing agreement, author's contract, model contract, disposition of intellectual property rights, civil law